

**СТРУКТУРНО-ФУНКЦІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ ПОЕТИЧНИХ
ОКАЗІОНАЛІЗМІВ ПЕТРА ПОЛІЩУКА**

Робота присвячена дослідженню творчої лабораторії поета Уманщини Петра Поліщука з погляду використання автором okazіоналізмів. У статті визначено структурно-функціональні особливості новотворів, з'ясовано їх роль у мовній авторській картині світу.

Автор статті зазначає, що okazіоналізми становлять значну групу серед використовуваних поетом мовних одиниць і мають особливе смислове значення у творенні ним художніх образів.

Результати дослідження дають підстави стверджувати, що використання okazіональної лексики є однією з характеристик індивідуального стилю поета, у мовотворчості якого вміло поєднуються нормативні для літературної мови лексичні одиниці із авторськими, визначаючи особистий внесок письменника у розвиток української літературної мови і збагачення функціональних можливостей жанру поезії.

Ключові слова: okazіоналізм, деривати, художній образ, структура, модель, поетичний текст, ідіостиль.

Work is dedicated to research of creative laboratory of Uman poet Petro Polischuk from the point of view of the neologisms using by the author. The structurally-functional features of new formations are defined in the article, their role is found out in the linguistic authorial picture of the world.

The author of the article marks that neologisms form a considerable group among the linguistic units used by the poet and have the special semantic meaning in images created by him.

The research results ground to assert that the using of neologism vocabulary is one of descriptions of individual style of the poet in language creating of which skilfully normative for a literary language lexical units are combined with authorial, determining the personal contribution of a writer to development of literary Ukrainian enriching of functional possibilities of poetry genre.

Key words: neologisms, derivates, image, structure, model, poetic text, idiostyle.

В українській літературі сьогодення продовжується активна взаємодія традиційних та індивідуальних авторських стильових тенденцій. Зважаючи на означене, актуальним залишається співвідношення традиційного і новаторського в ідіостилі учасників літературного процесу, в тому числі і малознаних читацькому загалу. Серед них – ім'я Петра Поліщука з Уманщини, поетична спадщина якого не була об'єктом фахових лінгвостилістичних досліджень, присвячених аналізу творчого доробку автора.

Морфологічні неолексеми досить часто спостерігаємо у поетичних текстах Петра Поліщука, тому є потреба у дослідженні їх естетичної сутності, складу, особливостей творення та функціонування.

Зазначимо, що теоретико-методологічні засади у галузі okazіональної лексики заклали у своїх працях учені Н.І.Фельдман, О.А.Земська, В.В.Лопатін, О.Г.Ликов, В.А.Чабаненко та інші. Вивчення художньої творчості українських письменників у сучасному українському мовознавстві не втрачає своєї актуальності, про що свідчить тематика монографій (праці С.Єрмоленко, В.Калашника, Л.Лисиченко, Н.Сологуб,

Л.Ставицької), дисертаційних досліджень (М.Братусь, Л.Гливінської, Т.Єщенко, А.Попової, О.Тищенко) та статей у науковій періодиці.

У мовознавчій літературі зазначається, що okazіоналізмами прийнято вважати слова, не зафіксовані в орфографічному і глумачному словниках української мови. Вони зіставляються зі словами узуальними, від неологізмів відрізняються тим, що зберігають свою новизну незалежно від реального часу їх утворення [12, с. 432].

Результати систематизації фактичного матеріалу засвідчують появу більшості поетичних неолексем Петра Поліщука за аналогією використання традиційних способів словотворення в сучасній українській літературній мові – афіксації, основоскладання та словоскладання. У поетичних текстах автора [5-11] виявлено близько 1500 новотворів.

Найбільшу частку серед них складають іменникові (491 одиниця). Субстантиви на означення абстрактних понять (12,6%), утворені від прикметників та дієприкметників за допомогою суфіксів –ень, -н-, -інн-, -ц-, -ість, -енн-, -ин-: Невміло ошалілий *сивень* мій (5,75); Цвіт *недолюблення* світить мого (6,81); Обрадівся-обзеленоочився / Вашим поглядом *зажурень* мій (6,83); Вкипають губи в біле *щасливіння* (6,145); Роман? Любов? *Жасминниця?*.. / Мені у душу май стікає, / Мені – щасливиться (2,62); Нехай *здурілість*, любощами скуту... / Несе хтось (2,114); Прощання?.. Втеча?.. *Більність* надвередин (2,116); Всамітнення. Бездомна *загулялість* (2,128); Бездомне, безпорадне – нічیه / *Залюблення* в “Софіївці” блукає. (2,132); Упала з ночі пізня *горобинність* (10,55); Самотности крило / *Невтоленням* не Вашим занесло / З міжліть (10,59); *Розпролюбленість* безневинна (10,166).

Увиразнюють контекст іменники, утворені від дієслів на означення опредметненої дії (11,4 %): Чи злодійка, чи *позичальня* / Зваба-доля нічна (5,127); Жага недоколисаних шалінь. / В *одреченні-прилюбленні* – чекання / *Пригрішень* пальчиків, губів, колін (5,61); Там любощів найправедніший суд / Виносить вироки *здурінням* щасним (5,79); Пуп'янок усмішки. / Музика слова. / Погляди. *Влюбини. Вжурини.* Крах (6,13); Все ближче осени печаль, / Все далі майські *недолюбини* (6,117); Я зовсім не про топтання рясту, / А про любови *мріяння* (7,65); Тільки ж *скресень* який – сніг розтав (7,109); *Нерозлюбинам* освідчуюсь (2,52); Розгублена, в *одцвітини* убрана (2,123); Я на вушко шепну тобі / Мого *люблення* пісню (2,102); *Недострічалість. Чи недовтікалість* / Переплелись (2,108); Розсиплю цвіт на *звабини* дівочі (2,120); Оту щасливу маревну *втікалість* / Тобі до кіс вцілюю-заплету (2,128); *Рождань* космічних вибухи сьайні / Горять і гаснуть, падають до ніг (3,87); *Пригрішення-маніження* (10,141); На *мріяння*– далекі, ненадійні – / Жовтіє лист (11,109).

З метою надання поетичному тексту експресивної виразності Петро Поліщук використовує деривати – збільшувальні утворення, аугментативи (від лат. *augmen, augmentum* – збільшення) – похідні іменники, що виражають значення збільшеності, яке часто супроводжує відтінок зневажливості, лайливості [12, с. 199]. Такі іменники (5,2%) утворені за допомогою суфіксів -ищ-, -иськ: Натягне знов *хламидище* ганьби (4,208); І знов з пільми утрапили в *пільмище* (7,93); На морози губу розкотив / З білих *темнощів* ... / Наостанку обняти й піти / В білі *нетрища* (7,131); Межи віків *сум'ятиська* важкого / Майбутній час малів, ховавсь, минав (9,19); І кожен воза нашого невіміло / Турляє у *болотисько* зміліле (9,25); Сіріє лик прицвяшеного Бога – / Не одного, а *сонмища* богів (9,51); Навздогін / Будуєм храми, *капища*, чертоги (9,51); Так соромно бідність мені заболіла – / Щоденне *стидовище* від *голизни* Безглуздої плоті (9,69); Із невимовно-затамованих освідчень, / Із *нетрищів* прадавнього гріха / Горить півосени, півліта – спалах-вічність (9,144); Зненацька серце наскрізь пропалили / *Очиська*, повні смутку і весни (9,163); Попереду – нічого. *Тьмище* втрат / І шлях – од світла раю і до врат / Назад. Нехай і встелений клечанням, / І скріплений перелюбом-мовчанням (10,62); Як перша майська любодайна злива, / Душа хлопчача шемко-соромлива / В *обірвище* з найвищого моста / Своїх дитячих берегів-обмілин / Шугає в перших пестошів глибині (10,88).

Варті уваги іменні деривати з препозитивними компонентами любо-, гріхо-, дурно-, гірко- (21,8%), які демонструють експресивність авторського висловлювання: Шал виспівують Ваші ноги / Близько-близько до *любовтіх* (6,121); Частенько потрапляючи до звалищ / Людської плоті, духу, *любослиння* (10,87); З безжурности, із безклопоття / Вилонюється *гіркосміх* (6,73); Чужих губів розталий *гріхоград* (6,139); Ворожать у “Софіївці” відьми, / А в їхньому *гріхоголоссі* / Розпутні очі, ямка між грудьми (6,111); Нічії ми. Ніякого роду. / *Дурнозілля* в стоячій воді (4,25).

Мовно-стилістичне новаторство Петра Поліщука засвідчують іменникові утворення, що мотивуються прийменниково-відмінковими сполуками (22,6%): Цвітуть акації – *Міжліття-міжвесіння*. / Мої, чиїсь, твої / Пелюсткосуми в сінях .../ У шепоті *присміянь* / Час кроки затаїв (5,111); Серед літа зимно-жарого / Майським *залюбом* упився (5,123); В *межилітті*, в *межидюдді*, в *межислів'ї* (5,149); *Поліття*. / *Похмілля*. / *Полюб'я* (6,32); А як угледів, а як почув! Уже б / до маю, / до *залюбин* (6,48); *Межизлюбини, міжстидання* /...Перепрошує *любощ* давня (6,141); *Залюб* і вік міняються місцями (8,162); А в густо заштрихованім *приділі* / Скупиндя-пам'ять причащає-ділить / По крапельці любови і вини (9,118); Втопити б спів у *позачассі* втішнім (9,33); Захоплення, *залюбовіння*, шарм (10,19); Од задзеркалля до криводзеркалля, / Од злету в небеса аж до *застінь* (10,104).

Індивідуально-авторську словотворчість простежуємо у субстантивах, утворених від іменника любов з допомогою префіксів з-, за-, роз-, недо-, при-, суфіксів -ін-, -ин-, -ик-, -ен-, -ість і препозитивних компонентів щедро-, звабо-, жасмино-, буйно-. зірно-, рясно-, скупко- (25,6%): Заблудимо-знайдем загульний *злюб* (6,87); В задвірках осени пощезли / *Залюбин* майських білосни (6,131); а нас / тільки / лишаться / *залюбини-розлюбини* / і / *недолюбини* (8,73); Зійшла зоря цілованих світань. / Від снів-зітхань *прилюбників* розбудить (8,104); У ночах забутих – світло / Покинутих, невтолених *любінь* (5,55); ...а тоді.../ Намалюю тебе – *любовінь* – / Грішно-звабну, як майська ніч. / Подарую пестошів повінь(8,60); *Любовінь* бринить. / Сплітання слів-бажань. І рук сплітання (8,142); На *любеня*, що потай підроста / І дивиться докірливо-понуро / В зів'ялі очі вибриків поснувших, / Залишених в задрипаних містах (10,85); На *щедролюб'я* духу й плоті (6,73); Шукаєш / у листопаді / зелено майських / *зваболюблень* (6,110); Поверніться, повернися, поверни / Листопадові *жасминолюби* маю (6,127); Сонет в зорі останній забринів, / Упав у *буйнолюб'я* світанкове (7,189); *Зірнолюбини* сумні (8,92); Вночішня казка тиші, сласна зрада. / Жадана згода. *Ряснолюб'я* плід (10,52); Турляє в плечі *скупюлюбість* давня (10,59).

За нашими спостереженнями, образотворчу функцію в ідіостилі Петра Поліщука виконують також суфіксальні відсубстантивні прикметники, а також дієприкметники, твірними для яких стають іменні та дієслівні основи (129 одиниць): *Торбинна* епоха. / Вершина (4,19); Мовби перестарки *осінньоброві* (6,13); Забрідають у сні *крильоброві*, / *Грішноокі* жінки (8,14); Живем як не в тюрмі, то при сумі. / *Дрюковані* і навчені добряче / Близькими й здалеку (9,47); Із *нероздощеної* хмари / Пожовкло-цвілих словників / Течуть потоки говірки – / Химери, вигадки, примари (9,60); Прилітають у величі манії / На *судійські* престоли у ступах (9,66); На брукові алей у мертвім листі / *Позлітних* споминів пригаслий блискіт, / Освідчень шепіт (10,117); *Зчорноблені* ратаї. Ляк. / *Вчепіжені* руки болять (4,19); У *задощених* ночах, між літ *оспалих* (6,39).

В окремих авторських поетичних текстах створенню емоційно-експресивного ефекту сприяє структурно-семантична градація традиційних і оказіональних слів: А мій липень – мій *любень* такий / *Оспівочений*, / *Обморочений*. / В поцілунково-стиглі зірки / *Роззолочений*. / На козацькім коні до луки / *Приторочений*, / *Розохочений*. / Із чиєїсь легкої руки / Ще й *наврочений*. / Підфарбовує сиві роки – / *Спарубочений*, / *Нестолочений*. / Одбиває в танку каблуки / Та – *підбочений*. / І вмальовує губи в рядки / *Підшепочений*, / *Нерозхочений*. / До купальських утіх беручкй / *Обжіночений* (7,117); *Обожеволено, Журножасминно, плачно* / Шепоче ніч.../ *Білозалюблено, Стидножалійно*, гарно / Цвіла душа.../ *Недобайдужено*, / *Невідшаліло*, *звабно* / Крізь май тече / *Обманнозбуджене* /

Освідчення незнане / Твоїх очей (8,44); *Безтямно-щасно, більно-необачно, / Залюблено-розгублено* впустив / Тебе у душу... / Вона замайовіла од побачень, / *Замолоділа радісно-розпачно* / І – впала (8,56). У таких контекстах авторські новотвори виконують домінуючу функцію у смислового сприйнятті всієї поезії.

Як показують спостереження, експресивну мовленнєву виразність у поетичних текстах Петра Поліщука створюють авторські оказіональні відіменникові дієслова (96 одиниць), утворені афіксальним способом: *Зпарубочився* місяць, аби / Юна зірка любити згодилась (5,33); У буденнім гвалті самотности / *Межовіє* життя окраєць (6,43); *Присмеркоочиться*. Весніє. / Збирається на гріх (6,107); *Улистопадить* осінь у тумани, / *Умайовіє* долю у любов... (6,133); 3 піскових незавершених веж / *Сміх осінниться* (7,121); *Пліткотішиється... / Баболітється* (7,123); *Розкалінюють* вечір губами. / *Ужасминюють* ніч (8,14); *Замедогубились* гілки бузкові. / *Загарноочились* вечори (8,108); Навколо хати *полюбистковіло* – / Зав'язується літо в холодку (9,80); Роситься, *зорепадиться*, світає (10,67); Вітриться. *Сончиться... / Здавен* малює-ліпить душу ніч із тиші (10,68).

Тяжіння поета до увиразнення лексичної системи помічено і через використання ним індивідуально-авторських прислівників, утворених від прикметникових основ шляхом суфіксації (65 одиниць): Крила тріпочуть *одлітно* (7,141); Вітаються гріхи святі. / На душу дощ упав *остудно* (5,135); *Бур'яново* в селі пахне дим (7,123); У гіллі *пустолистяно* снить / Зорепадами... / Перший сніг *першогрішно* гирчить (7,125); Пахне без *гріходурманно* (10,150).

Характерною особливістю ідіостидю П.Поліщука є його прагнення до творення складних номінацій (виявлено 716 одиниць), які автор уводить у контекст з метою підкреслити ідейну наснаженість поетичного твору та оригінальність кожної миті життя, надати звичайним подіям та явищам неповторності, унікальності. У цьому процесі поет досить широко використовує композити (від лат. *compositus* – складений, складний) – похідні складні слова, утворювані способом основоскладання [12, с. 262] та юкстапозити (франц. *juxtaposition* – розміщення поряд, від лат. *juxta* – поряд, біля і *positio* – положення) – кількоасновні складні слова, що утворюються шляхом складання слів або слівформ [12,810]. На основі лінгвостилістичного аналізу поезій П.Поліщука виділяємо типові способи вираження ознак у складних інноваціях:

а) шляхом порівняння – прикладкові конструкції (58,5%) – А між зірками *кипінь-повінь* / У небо хлюпає нічне. / На бризках *спогадів-нікчем* / Обман цвіте (4,41); Лише безлика *тінь-утома* ... / За вікнами *нудьга-сльота* (4,51); Я просто з тіні повернувся / І *криком-світлом* захлинувся... / Зате, обмитий *співом-болею*, / На слові саморозіпнувся (4,62); І розпотішена душа од слів. / За віршами ступає слід у слід / По лабіринтах дивних *тропів-плетив*... / А в проміжку, де сміх у німбі сліз, / *Розпусниці-фортуни* добрі й злі, / Поетові чіпляють еполети (4,161); У сором *всепрощення-заклинання*. / Обніжилася-обдуріла ніч... / *Долоні-губи* туляться до ніг... / Знайшли, аби зрадіти, *миті-дні*... / І знову загубити. На безчасся (5,67); Дзеркало *любощів* прагне... / В клопотах *зваблень-вагань* / Літечко. Жінкою пахне / Пісня *вагань-роздягань* (5,113); Передліттям *цілунків-злипань* / Набубнявила ніч *незабутня*, / Бо в душі між *гріхів-спотикань* / Розговівся жасмин передблудням (5,169); Заплющтеся, слухайте, *звабно* мовчить – / Під місяцем, в пазусі *снупозачасся* (6,125); Дощ у бубни *забив-загримів* – / Світ римується (7,115); Пробутий час розкохано-пропитий / Зібгався, знидів, мовби *переців*, / Краде талан в *перестарків-гравців* ... / А ще збіжаться *спогоди-старці* / Зрадіти надурняк, поговорити (7,177); Я ті *плачі-пісні* хіба на спомин / Зібрав собі у жмутику *сухому* / Одзеленілих *вимріянь-клевчань* (8,160); Чи *сон-ікона*, чи *молитва-мрія*, / Чи німба пам'ять біло-золота / Вінчають грішні *образи-літа*, / І водить пензлем стомлена *надія* (9,121); До *берегинь-обітниць* *межова* / Між тим і сим *прасвіттями-старцями* / *Стежина-пам'ять*, на якій жнива / Й засів перемінялися місцями... / В тепличину од *любощів-прогрішень* (10,45); Тільки поглядів *губи-злюбини*, / Тільки *руки-зваби* (11,107);

б) шляхом сполучення семантично близьких лексем (11,2 %): Я буду *бавити-кохати* / Щемкі слова добра, тепла. / І буде лиха *тінь-імла* / Щокою в пригорщі збігати (4,39); В холодних струменях *журби-печалі* / Враз чарівницьких віч живе тепло / Під змоклу душу спритно заповзло (4,180); Чекання довге *заспіву-початку* (5,97); Піду слідами *ждань-хотінь* / В самотню ніч (5,135); Не будьте *відданою-вірною*, / Минуле *зрадьте-розіпніть* (6, 79); *Прийшов-приплився* зражений неспокій (7,81); Дощ у бубни *забив-загримів* – / Світ римується (7,115); Моя *надія-мрія* перелітна (7,195); Така *цнотливо-чиста* безсоромність (8,148); З передкупальських *вірувань-прикмет* / І через шибку втіхи гріх впустила (9,184); Промерзлу душу *видер-витяг*. / Літа лишив *стогнати-вити* (10,165); Знайдіть для мене щастя *краплю-крихту...* / Своєю *спокусу-звабу* пригрішіть (11,131);

в) шляхом протиставлення – антонімічне поєднання слів (8 %): Позаду лясне / Дверима вигадка нещасна / Недограних *надбань-розтрат* (4,35); Від лиха й щастя спалах-струс / *Ишов-летів*– упав-спіткнувся (4,37); Обмани *солодко-полинні*, / Як *шепіт-крик*, як спомин-дим (4,52); Серед літа *зимно-жарого* / Майським залюбом упився (5,123); Душам хочеться *тривоги-празника* (6,25); Але в сум'ятті *щасть-нещасть* / Народ народом залишавсь (7,135); І цілунків жар. / І *віри-недовіри* слід-межа (8,142); Вологі очі. Вигадка чи примха / Закоханого майстра. Погляд-блюз, / *Невимовлено-мовлене*: “Люблю...” (9,118); *Процання-здибання* окате. / *Рай-муки* виснута глибінь (10,168); Аби доріг, чи доль, чи щасть перетин / Отут – над нами – *зав'язавсь-порвавсь*(11,53);

г) шляхом редуплікації – повтору, поєднання (3,8%): А Ви не вірте... / *Світку-світе...* (4,48); Межею втечі-змови / По *досвітках-світах* / У золото любови / Вплітає долю птах (4,157); В забуто-незабутніх снах-очиськах... / Вам же *хотілось-хочеться* чи ж ні – / Отими дотиками прилучитись / До обіцянок-шепотів мені (5,63); *Любов-перелюби* / Його тримають / на цім світі (6,56); ... А їй – усі чужі, / Вона – *сама-самітня*. (8,8); Голодний / холодний /старий / здурілий / просить-жебрає / не / *хліба-до-хліба* / тепла-світла (8,39); І все. Пітьма. Метаморфози, / *Судів-пересудів* сміття (9,62); Умер-воскрес і закохавсь як стій, / І змолоділою сльозою стік / *Старий-старчисько* (10,144).

Окремий тип авторських новотворів становлять складні слова, одним із компонентів яких є назва кольору (4,6 %). Вони набувають символічного звучання через семантичну трансформацію і нейтралізацію колірної ознаки: Або весна ця *білолюбно-грішна*, / Або бузкова відданість смеркань / Злукавлено гойдає на руках / Сердець здурілих пуп'янки торішні (4,176); В *тужножовті, тужнотемні, тужнозвідні* / В ночі осени – в самотньо-щасний біль / Ніжношепотом у *ніжнобілосвітті* / Надивився, наосвідчувався тобі (5,149); Розговівся жасмин передблуддям – / Задививсь хтось на когось, запав... / Пелюстковим ваганням на грудях, / *Жовтопахощами* запитань (5,169); *Жовтодоц жовтодолю* зірвав (6,99); *Білосвіття*, / *білодушиність*, / *білоцвітини*. / І не лише в маю – / цілорічно (3,130); Самотність. *Білопам'ять*. *Білогілля* (6,139); *Білосніжитьься*, / *Білоніжитьься* ... / *Гороїжитьься...* / *Білобіситьься*. (7,129); В душі – *зимозелень*, душа живе (7,183); А нині, на межі цвітінь, лишень / Над косами, над *чорними* бровами / *Біложасминитьься* (8,133); *Зажовтожарило*. Засьогодніло. Доснилось ... / Співається чогось, Щасливо. *Біло* (10,66); На шибці *жовтосум* кленовий (10,174); А світ серед зими – *зеленоокий*. / І день, і ніч – *грішнозелений* май. / Під цокання *зеленоногих* кроків / Нашіптує: “Освідчуйсь... Обіймай... / *Зеленозрадновистражданий* спокій (11,43); *Білять* вірші майську хатку / В *жовтосміхожар* (11,77). Наявність назви кольору у структурі таких дериватів, на нашу думку, поглиблює художній образ, робить його багатоплановим.

Вживання автором дефіса при творенні неолексем – помітна характеристична ознака його ідіолекту. Валентина Коваленко зазначає, що кожен витворений ним дефіс у нескінченному ланцюжку між назвами-почуттями – то лиш коротка мить-межа, на якій завжди перебуває душа, щоразу народжуючись іншим кольором [11, с. 6].

Помічено, що індивідуальний словник поета збагачується і стилістично маркованими багатоконпонентними новотворами (7,3%): Стара, дурна, зажурена – жива /

Моя планида-вигадка-божниця (5,35); Хай вона і з обманом подружиться / Без *освідчень-захоплень-єднань* (5,41); І варто *итовханині-славі-зраді* / Рукою помахати гордо (5,49); Ніскілечки не жалко покидати / Цей прихисток *добра-любови-зла* (5,97); Найтяжче, мабуть, / коли не / справджуються / *мрії-надії-чекання* (6,46); Розігнався у життя, зголоднілий / На *любов-листопади-вуста* (6,97); І в листопаді, наче у маю – / *Залюблення-зажурення-самотність* (6,119); Без *епілогів-змісту-передмов* / У листопадіть осінь у тумани, / Умайовіе долю у любов (6,133);... А їй – усі чужі, / Вона – сама-самітня. / *Зізнань-молінь-божінь* / Жура засвітня (8,8); а може / скільки / *туги-любови-ніжності* / од того (8,53); А хочеш, – перегуляно-неспинно / Поначіпляю квітошал жасмину / Між *поцілунків-дотиків-стидань...* (8,112); Обпікаюсь / Жаринами пальчат, губів, колін. / В сум 'ятті *щастя-обіцянь-жалінь* / Залюблюватись вкотре зарікаюсь (8,129); од каменя / до каменя / листок жовтий / перекочується / на ньому / *вірш-молитва-освідчення* (8,151); В *мелодіях-сонетах-снах* / Печаль на радість уповає (9,61); А хочеш – я тебе намалюю очима / На аркуші ночі барвою сну / З *любов'ю-журбою-янголом* за плечима / Усміхнено-сумну (9,194); Глядять-шанує всі твої слова, / Всі *шепоти-мовчання-обіцяння* (10,45); Та скільки ж *радості-печалі-втіхи!* (10,57); На присмуктові тче мажорні гами / Любов'ю замузичена душа / Обліплює мелодію словами / З отих, що серпень щедрий залишав. / Золочені бере, зелені ганить – / Невчасні, без *надій-чекань-втішань* (10,115); Радіють очі. Услід розбіглися / На *шепіт-погляд-гук* (10,143); тільки любов / аж до *смутку-болю-самотності* (10,178); Ніколи чорний, – білий, білий, білий / Аж очі ріже білими слізьми / *Радінь-жалінь-цілунків* жаско-більних (11,17); Від Вас до мене *мрійно-гарно-грішно* / Приплівся вечір (11,87).

Помітними в індивідуальному словнику Петра Поліщука є складні іменникові деривати, одним із структурних компонентів яких є дієслово *падати*: І хай би сміявся *жовтопад-вогонь* (6,81); Для когось – очі в першій *надслові* (6,85); На стежці / вигаданої любови / літа жовтіють.. / Проте / не обпадають. / Дивуватися ? / Радіти ? / *Загадковівіропад...* (6,104); У самотнім *смутокولیстопаді* спалах (6, 39); У *віршожурнопаді* в надвечір'я / Струмок ім'я зі щастям зримував (6,75); Межа / *словослідопаду...* (6,108).

Отже, використання оказіональної лексики є однією з характеристик індивідуального стилю поета, у мовотворчості якого вміло поєднуються нормативні для літературної мови лексичні одиниці із авторськими. Петро Поліщук, поєднавши у своїй творчості узуальні та оказіональні слова, збагатив функціональні можливості жанру поезії, що визначає особистий внесок письменника у розвиток української літературної мови.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гливінська Л.К. Лексична ідіосистема в поезіях М.Вінграновського: Дис. ... канд. філол. наук: 10.02.01/ Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. – К., 2004. – 240с.
2. Єрмоленко С.Я. Мовно-естетичні знаки української культури. –К.: Інститут української мови НАН України, 2009. – 352 с.
3. Єщенко Т.А. Метафора в українській поезії 90-х років ХХ століття: Дис. ... канд. філол. наук: 10.02.01 / Донецький національний ун-т. – Донецьк, 2001. – 337 с.
4. Поліщук Петро. День як день: Поезії. – Умань: Видавничо-поліграфічне підприємство, 2000. – 224 с.
5. Поліщук Петро. За райдугу: Поезії. – Умань: ПП Жовтий О.О., 2008. – 176 с.
6. Поліщук Петро. Любов: Поезії. – Умань: ПП Жовтий О.О., 2007. – 150 с.
7. Поліщук Петро. Любосвіт: Поезії. – К.: Редакція часопису “Народознавство”, 2002. – 200 с.
8. Поліщук Петро. Май ... “Софіївка” ... Жасмин: Поезії. – Черкаси: Чабаненко Ю.А., 1999. – 201 с.
9. Поліщук Петро. Оглянься: Поезії. – Умань: Видавничо-поліграфічне підприємство, 1999. – 201 с.
10. Поліщук Петро. Оддячиться колись: Поезії. – К.: “Ярославів Вал”, 2005. – 204 с.
11. Поліщук Петро. У подиві: Поезії. – Умань: ПП Жовтий О.О., 2010. – 138 с.

12. Українська мова: Енциклопедія / Редкол.: Русанівський В.М. (співголова), Тараненко О.О. (співголова), М.П.Зяблюк та ін. – 2-ге вид., випр. і доп. – К.: Вид-во „Укр. енцикл.” ім. М.П.Бажана, 2004. – 824 с.